

Απόσπασμα από το βιβλίο μου «Η αρχή της μη ικανοποίησης της ασφαλιστέας αξιώσεως στο πεδίο του ουσιαστικού δικαίου. Το άρθρο 692 ΚΠολ (Δογματική και νομολογιακή προσέγγιση)» (Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη.2019), σελ. 135 επ. και ιδίως σελ. 147 επ.

§ II.3. Η ρήτρα της ΚΠολΔ 692 § 4 στις αξιώσεις λόγω προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας

Με τα ασφαλιστικά μέτρα της συντηρητικής κατασχέσεως και της απογραφής, είναι προφανές ότι δεν ασφαλιστέα αξίωση, που απορρέει από το απόλυτο δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας, που προσβάλλει ο καθ' ου¹.

Εξ άλλου, ούτε και με το ασφαλιστικό μέτρο της προσωρινής ρυθμίσεως της καταστάσεως επέρχεται προσβολή της απαγορευτικής ρήτρας της ΚΠολΔ 692 § 4 , για τους ακόλουθους λόγους : Με το μνησθέν ασφαλιστικό μέτρο, (: της προσωρινής ικανοποιούνται προσωρινώς εν μέρει οι αξιώσεις προς άρση της προσβολής, καθώς και η παράλειψή της στο μέλλον, δηλαδή οι αξιώσεις που πηγάζουν από το απόλυτο δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας², το οποίο ως τοιούτο δημιουργεί διαρκή έννομη σχέση³ και συνεπώς στοιχειοθετεί ex lege διαρκές δικαίωμα του δικαιούχου του (ενόσω αυτός ζη) προς πάντα τρίτον να το σέβεται και να μην το προσβάλλει, αντιστοίχως δε και συναφή υποχρέωση των τρίτων⁴. Υπό τα δεδομένα αυτά, με το ασφαλιστικό αυτό μέτρο, με το οποίο διατάσσεται η προσωρινή ικανοποίηση των ως άνω αξιώσεων, δεν προσβάλλεται η απαγορευτική ρήτρα της ΚΠολΔ 692 § 4, προεχόντως διότι η ρήτρα αυτή έχει ως σκοπό, με την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων, να μην επέρχεται το ουσιαστικό πέρας της δίκης. Υπό το πρίσμα αυτό, η εν λόγω ρήτρα είναι εφαρμοστέα αποκλειστικώς επί αξιώσεων

¹ **Μπέης**, Η σύγχρονη προβληματική της προσωρινής δικαστικής προστασίας, Δ. 2003 § 2 (α/1) σελ. 739.

² **Απ. Γεωργιάδης**, ΓενΑ 2002 § 12 περιθ. αριθ. 4 σελ. 171.

³ ΜΠρΑθ 2925/2008 ΔιΜΕΕ 2008/514.

⁴ **Σημαντήρας**, ΓενΑ (έκδ. 1980) περιθ. αριθ. 200 και 206. επ. **Σούρλας**, Απόλυτα δικαιώματα, ΝοΒ 11, σελ. 305 επ. **Παπαντωνίου**, ΓενΑ (έκδ. 1983) § 41 Ι σελ. 192. **Απ. Γεωργιάδης**, Το δικαίωμα, σε : «Εισαγωγή στο αστικό δίκαιο» (Επιμέλεια: Σταθόπουλου, Αυγουστιανάκη. Έκδ. Αντωνίου Ν. Σάκκουλα, 1992) § 5 ΙΙΙ Α, σελ. 198 επ. **Ο ίδιος**, ΕμπρΔ τ. Ι (έκδ. 1991), § 3 περιθ. αριθ. 1-11. **Απ. Γεωργιάδης**, ΓενΑ (έκδ. 2012) § 12 περιθ. αριθ. 4 σελ. 171. **Ο ίδιος**, ΓενΑ (έκδ. 1996) περιθ. αριθ. 273. **Σπυριδάκης**, ανωτ. § 45 (α) σελ. 94 επ. **Μπαλής**, ΓενΑ (έκδ. 1961) § 27 (Α), σελ. 83 και § 30. ΜΠρΛαμίας 283/Ασφ/95/2015 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΧαλκίδας 608/2009 ΕΠολΔ 2011/227, με παρατηρήσεις **Σταματόπουλου**.

προς εφ' άπαξ παροχή, που πηγάζουν από ενοχικές έννομες σχέσεις, αφού η ικανοποίηση των αξιώσεων αυτών επιφέρει αυτομάτως και την κατάλυση της όλης ενοχικής έννομης σχέσης⁵ όμως το απόλυτο δικαίωμα, ως προορισμένο να ζη επί όσον χρόνο ζη ο δικαιούχος του⁶, δεν καταργείται με την ικανοποίησή του, παρά ισχυροποιείται. Συνεπώς, επί προσβολής του, η ικανοποίηση των αξιώσεων που απορρέουν από αυτό, δεν επιφέρει και κατάργησή του, (όπως συμβαίνει στις ανωτέρω αξιώσεις που εκλύονται από έννομες σχέσεις ενοχικού δικαίου⁷), παρά ισχυροποίησή του, σύμφωνα με τον κατά νόμο προορισμό του, ακριβώς επειδή επανέρχεται – όπως απαιτεί η έννομη τάξη – στην προ της προσβολής του κανονική κατάσταση⁸. Άρα, επί απολύτων δικαιωμάτων, όπως είναι και αυτό επί της προσωπικότητας, η ΚΠολΔ 692 § 4 είναι εξ ορισμού ανεφάρμοστη⁹.

Εν πάση όμως περιπτώσει, α) στη δίκη (και των ασφαλιστικών μέτρων) δεν κατάγεται προς εκδίκηση αυτό τούτο το απόλυτο δικαίωμα, παρά αποκλειστικώς οι αξιώσεις που πηγάζουν από την προσβολή του υπό διαφορετική διατύπωση, αντικείμενο της δίκης (και των ασφαλιστικών μέτρων) δεν είναι αυτή καθαυτή η βιοτική σχέση (ενταύθα : το δικαίωμα επί της προσωπικότητας), παρά η έννομη συνέπεια (η αξίωση) που απορρέει από την προσβολή του¹⁰ συνεπώς, το προσβαλλόμενο απόλυτο δικαίωμα είναι τεθειμένο εκτός δίκης και άρα ουδείς μπορεί να γίνει λόγος περί ικανοποίησώς του ή μη με το ασφαλιστικό μέτρο της προσωρινής ρυθμίσεως της καταστάσεως, ήτοι με ικανοποίηση των εξ αυτού αξιώσεων, β) η ρήτρα της ΚΠολΔ 692 § 4 απαγορεύει μόνο την ολοσχερή (άρα όχι και με τη μερική) ικανοποίηση

⁵ Μπέης, ΕρμΚΠολΔ, υπό το άρθρο 692 § 5.1.1. σελ 137.

⁶ ΜΠρΗρακλ 62/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΑθ 891/2013 ΝοΒ 2013/716, ΧρονιδΔικ 2013/349. ΜΠρΘεσ 16790/2009 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΑθ 2925/2008 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

⁷ Σημαντήρας, ανωτ. περιθ. αριθ. 238.

⁸ Σημαντήρας, ανωτ. περιθ. αριθ. 238. Πρβλ. και Παπαδοπούλου Αναστ., Παρατηρήσεις υπό την ΜΠρΘεσ 18832/2012 ΕΠολΔ 2012, σελ. 613 επ.

⁹ ΜΠρΑθ 4205/2016 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

¹⁰ Υπενθυμίζεται ότι, ως «έννομη σχέση», κατά την ορθή (σύμφωνα με τις απόψεις μου) γνώμη, νοείται η αξιούμενη από τον ενάγοντα έννομη συνέπεια (αξίωση) [ΑΠ 1025/1993 Ελλ-Δνη 35/1565. ΑΠ 683/1977 ΝοΒ 26/363. ΕφΑθ 9550/1998 Ελλ-Δνη 40/1101. ΕφΑθ 2534/1998 αδημ. στο νομικό τύπο. ΕφΠειρ 833/1989 Ελλ-Δνη 31, 1491. Μητσοπουλος, Η αναγνωριστική αγωγή κατά το ελληνικόν δικονομικόν δίκαιον, έκδ. 1947, σελ. 96-97. Ο Ιδιος, Ανακοπαί του εκ προσυμφώνου αγοραστού και κατόχου ακινήτου του πτωχού επί καταχρηστική ασκήσει υπό του συνδίκου της διά πλειστηριασμού επισπευδομένης εκποιήσεως, (Μελέτη, αφιερωθείσα από τον συγγραφέα στον Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών και Ακαδημαϊκό Γεώργιο Μιχαηλίδη-Νουάρo) Ελλ-Δνη 25 § ν σελ. 883], η οποία προβλέπεται στον εφαρμοστέο κανόνα δικαίου ή σε σύμβαση, ως αντικείμενο της δίκης (Μιχαηλakis, Κανών δικαίου και δεδικασμένον, Ελλ-Δνη 25 § 1 σελ. 529. Μπενε, Το αντικείμενο της πολιτικής δίκης, Δ. 21 σελ. 3 επ. και ιδίως στην § 10.2. σελ. 31 επ. ΑΠ 127/1990 ΔΕΝ 1991/277, Δ. 1992/125. ΕΕΝ 1990/657. ΑΠ 364/1988 ΕΕΝ 1989/205, ΕΕργΔ 1989/1031. ΝοΒ 1989/252. ΕφΝαυπλ 641/1995 αδημ. στο νομικό τύπο. ΕφΛαρ 629/1996 Δ. 1997/3754. ΕφΠειρ 833/1989 Ελλ-Δνη 31/1491), άγεται προς εκδίκηση ενώπιον δικαστηρίου.

της ασφαλιστέας αξιώσεως¹¹, γ) η αξίωση προς παράλειψη μελλοντικών προσβολών του κρισίμου απολύτου δικαιώματος, έχει από τη φύση της τόση διάρκεια, όση και η διάρκεια του δικαιώματος από το οποίο απορρέει. Συνεπώς, πρόκειται για αξίωση διαρκή¹², η οποία όταν υπάρχει επείγουσα ανάγκη, μπορεί να τεθεί προσωρινώς σε λειτουργία, χωρίς να ικανοποιείται ολοσχερώς η αξίωση αυτή και εντεύθεν να κινδυνεύει να ματαιωθεί οριστικώς ο σκοπός της δίκης, διότι η υποχρέωση παντός τρίτου να σέβεται την προσωπικότητα των άλλων ισχύει στο διηνεκές και συνεπώς η μερική κατά χρόνο ικανοποίησή της δεν προσβάλλει την προκειμένη απαγορευτική ρήτρα¹³ και δ) δεν ματαιώνεται ο σκοπός της κύριας δίκης και άρα δεν δημιουργείται αμετάκλητη κατάσταση που αποτελεί και το έσχατο όριο της μερικής ικανοποίησης της ασφαλιστέας αξιώσεως¹⁴, επειδή i) εάν μεν στη δίκη αυτή δικαιωθεί ο καθ' ου, τότε αυτός θα δικαιούται να επαναλάβει στο μέλλον πράξεις, οι οποίες εσφαλμένως είχαν χαρακτηριστεί από το δικαστήριο των ασφαλιστικών μέτρων ως πράξεις αθέμιτης προσβολής της προσωπικότητας του αντιδίκου του'εάν, αντιθέτως, ii) ο αιτών δικαιωθεί, τότε η προσωρινή καταδίκη του θα οριστικοποιηθεί¹⁵.

Από την προπαρατεθείσα ανάλυση, γίνεται (φρονούμε) αντιληπτό, ότι είναι εσφαλμένες οι παραδοχές ορισμένων αποφάσεων, κατά τις οποίες δεν μπορεί να διαταχθεί – εξαιτίας της εν λόγω απαγορευτικής ρήτρας – η προσωρινή διαγραφή του ονόματος του αιτούντος από τα ηλεκτρονικά αρχεία που διατηρεί ο καθ' ου¹⁶ ή η προσωρινή αφαίρεση κάθε εντύπου από τας χείρας του καθού, καθώς και του υλικού φορέα επί του οποίου έχει ενσωματωθεί η βάση δεδομένων (data) του αιτούντος¹⁷.

¹¹ ΜΠρΧαλκίδας 203/1991 Δ. 23/223. **Σταματόπουλος**, Αρχές (όρια και μέτρο) των ασφαλιστικών μέτρων στην πράξη, Δ. 34 § II 2.1. σελ. 825.

¹² ΜΠρΓπειρ 1004/2015, αδημ. ΜΠρΚοζ 363/1998 ΑρχΝομ 50/392.

¹³ ΜΠρΗρακλ 195/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΚεφαλ 157/2017 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΘεσ 1024/2015 Ελλ-Δνη 2015/1456. ΜΠρΡόδου 2085/2010 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΠατρ 2239/2010 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΘεσ 16790/2009 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΜΠρΘεσ 25778/2008, αδημ. ΜΠρΚορ 2449/2008 ΧρονΙδΔικ 2009/122. ΜΠρΑθ 584/2006, αδημ. ΜΠρΑθ 15611/1989 Δ. 21/874. **Κατράς**, Αγωγές, αιτήσεις και ενστάσεις Γενικών Αρχών Αστικού Δικαίου (έκδ. 2015) § 13 Θ 5 σελ. 123.

¹⁴ **Μπέης**, Η σύγχρονη προβληματική της προσωρινής δικαστικής προστασίας, Δ. 2003 § 2 (α/1) σελ. 740. Σταματόπουλος, ανωτ. § II 2.3.3. σελ. 827.

¹⁵ **Μπέης**, ΕρμΚΠολΔ, υπό το άρθρο 692 § 5.4.1. σελ. 147 και υπό το άρθρο 731 § 3.2. σελ. 724. ΜΠρΣπάρτης 835/2005 ΝοΒ 2007/635. ΜΠρΚοζ 363/1998 ΑρχΝομ 50/392.

¹⁶ Βλ. την ΜΠρΑθ 1377/2004 ΝοΒ 2005/305, με Σημείωμα Ν.Φ.

¹⁷ ΜΠρΘεσ 12378/2017, υπό δημοσίευση στο 2^ο τεύχος της Ελλ-Δνης 2018.